

ENGELLİLER İÇİN MİMARİ VE ÇEVRE DÜZENLEMELERİ

Asansörler

- ▶ Asansördeki kumanda düğmelerinin tekerlekli sandalyedeki insanın da ulaşabileceği 90-140 cm yüksekliğe konması önemlidir.
- ▶ Karşı duvardan 40 cm uzaklıkta olmalı(kabin köşesinde olmamalı)
- ▶ Asansör kapı genişliği en az 80 cm olmalı
- ▶ Asansör genişliği 110-140 cm olmalıdır.

- ▶ Asansörde 85-90 cm yükseklikte bar olmalı
- ▶ Telefon bulunmalı
- ▶ Açılır kapanır koltuk olmalı
- ▶ Halı kaplı olmamalı
- ▶ Asansörler ara katlara konulmamalıdır.
- ▶ Asansörün kapısına kadar basamaksız ve eşiksiz ulaşılabilmelidir.

Taban Ve Duvar Yüzeyleri

- ▶ Tavan,duvar ve tabanlarda göz kamaştırıcı parlaklıklardan kaçınılmalı
- ▶ Taban döşemeleri karmaşık olmamalı
- ▶ Taban bitişleri ıslak ve kuru iken kaygan olmamalı
- ▶ Seviyelerde beklenmedik değişikliklerden kaçınılmalı
- ▶ Alçak tavan ışıklandırma doku değişikliklerinde uyarılar konulmalı
- ▶ Duvarlarda çıkıntılardan kaçınılmalı

- ▶ Binanın hiçbir yerinde döşeme kaplaması kaygan olmamalıdır
- ▶ Tüm kapı ve pencereler fazla güç harcamadan açılabilir nitelikte olmalı, pencereler uygun yükseklikte olmalıdır
- ▶ Tüm anahtar, priz vs. herkesin kullanımına uygun yükseklik ve konumda bulunmalıdır
- ▶ Prizler ortalama 100 cm yükseklikte olmalı

Banyo

- ▶ Kapı genişliği; 80-100 cm
- ▶ Açılma yönü; dışa doğru
- ▶ Kapı kolları; 90-140 cm. ortalama 100 cm olmalı rahat ve kolay kavranmalı
- ▶ Kapı barları; menteşeye yakın, yerden 75 cm yükseklikte olmalı
- ▶ Eşik; olmamalı ya da max. 2,5 cm olmalı
- ▶ Elektrik düğmeleri; ort.100 cm yükseklikte ve duvar köşelerinden 40 cm uzakta olmalı

- ▶ Zemin kaplama; ısladığında bile kaygan olmamalı
- ▶ Genişlik; WC'li min. 220 cm- WC'siz min. 170 cm
- ▶ Küvet; uzunluk min. 160 cm- genişlik min. 170 cm derinlik 55 cm olmalı çeşmeler uzun kenarda olmalı oturma yeri olmalı
- ▶ Barlar; küvetin uzun kenarına paralel ve dik olarak yerleştirilmeli

- ▶ Duş için; çıkıntısız, %20 eğimli oturacak yerler yapılmalı yerden 40 cm yükseklikte olmalı 50 cm genişlikte portatif oturak olmalı 100 cm yükseklikte musluklar olmalı
- ▶ Lavabo alt genişliği; T.S. Girebilmesi için min. 80 cm olmalı duyu bozuklugunda izole edilmeli
- ▶ Lavabo çıkıntısı; max. 45 cm olmalı
- ▶ Ayna; göz hizasında olmalı inen çıkan aynalar tercih edilmeli
- ▶ Askılık yüksekliği; max. 140 cm olmalı

Tuvalet

- ▶ Klozet yüksekliği; 50 cm olmalı
- ▶ Lavabo; WC yanında olmalı(oturarak el yıkamak için)
- ▶ Sifon; yerden max. 100 cm yükseklikte olmalı
- ▶ Barlar; WC'nin her iki yanına, aralarında 60 cm mesafe olacak
- ▶ Tuvalet genişliği; min. 140 cm- ort. 160 cm olmalı
- ▶ Kapı genişliği; 80-100 cm
- ▶ Kapı açılma şekli; dışa doğru olmalıdır

DURAKLAR

- ▶ Duraklar ulaşılabilir bir güzergah üzerinde konumlandırılmalıdır.
- ▶ Kolay algılanır, engelsiz ve bağımsız olmalıdır.
- ▶ Duraklardaki levhalarda bulunan yönlendirici bilgiler sade ve anlaşılır olmalıdır.

YAYA GEÇİTLERİ

- ▶ Kullanım kolaylığı açısından yaya geçitleri hemzemin olmalı
- ▶ Geçitte hissedilebilir yüzeyin yer alması sağlanmalıdır
- ▶ Yoğun trafik ve taşıt yollarında trafik işaret lambaları; işitme engelliler için ışıklı, yaya figürlü; görme engelliler için ses uyarı işaretli olmalıdır.

KALDIRIMLAR

- ▶ Kaldırımlar güvenli,engelsiz,yeterli genişlikte ve uygun malzeme ile kaplanmalıdır
- ▶ Kaldırım genişliği yardımcı araç ve tekerlekli sandalye kullananlar için en az 1,5 m genişlikte(en ideal 2m),otobüs duraklarında 3 m, baş açıklığı 2.20 m olmalıdır
- ▶ Kaldırımlar arası geçişlerde uygun eğimde rampalar olmalıdır.

- ▶ Kaldırım yükseklikleri 6-15 cm arasında olmalıdır.
- ▶ Kaldırım genişliği 2 m olursa walker ve tekerlekli sandalye kullanan iki kişinin yan yana geğmesi m¼mk¼n olur.
- ▶ Kullanılacak kaplama malzemeleri sert, stabil, kaymayı önleyici olmalıdır.
- ▶ Kaldırım üzerinde bulunan rögar vb. alt yapı kapakları ve mazgallar kaldırımla eş düzeyde olmalıdır.
- ▶ Görme engelliler için hissedilebilir malzeme kullanılmalıdır.

OTOPARKLAR

- ▶ Otoparklarda engellilere ayrılmış alanlar ulaşılabilir güzergahta (asansör veya girişe yakın) ve hareket kısıtlılığı olan kişilerin manevrası için yeterli alana sahip olmalıdır.
- ▶ Engelli otomobili için 350cm x 500 cm genişliğinde bir park yeri gerekliliği kabul edilmiştir.
- ▶ Kaldırım girişleri alçaltılmalı ve basamaksız olmalıdır.

BANKLAR

- ▶ Banklar yürüyüş yolunun tek bir tarafında konumlandırılmalı ve döşeme ile aynı seviyede monte edilmeli, kolay oturup kalkmayı sağlayan sırt ve kol dayama bölümleri bulunmalıdır
- ▶ Bankın yanında tekerlekli sandalye kullananlar için 120 cm x120 cm alan bırakılmalıdır.

TREN, UÇAKLAR, OTOBÜS, TAKSİ

- ▶ İniş ve binişler için alçak basamaklar yada rampalar olmalı
- ▶ En az bir kopartıman özürliye ayrılmalı
- ▶ Taksi kapı genişliği uygun transferi sağlamalı